НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
В.о. директора
Олексій КРАСНОРУЦЬКИЙ

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
для спеціальності Н2 Тваринництво

УХВАЛЕНО:

Рішенням Вченої ради ІТ НААН

«22» травня 2026 р., протокол № 1

Харків, 2026 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 3
2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ 4
3. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ 4
4.ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ 5
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ 7
6. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ 9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма складена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, закону України від 06 вересня 2014 року «Про вищу освіту», постанови КМ України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (зі змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів», № 502 від 19.05.2023 р.), наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2026 р. № 373 «Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році», «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі», Правил прийому до аспірантури та докторантури Інституту тваринництва НААН для здобуття наукового ступеня у 2026 році.

Програма фахового вступного іспиту орієнтована на вступників в аспірантуру за освітньо-науковою програмою «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» з підготовки докторів філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти зі спеціальності H2 Тваринництво галузі знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

Для успішною засвоєння освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» підготовки доктора філософії вступники до аспірантури повинні мати ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) та продемонструвати високий рівень володіння загальними і спеціальними компетентностями, встановленими Стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Фахові вступні випробування проводяться фаховими атестаційними комісіями за програмами, затвердженими директором ІТ НААН.

Фахові вступні випробування проводяться у усній формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Іспиту оцінюються членами фахової атестаційної комісії. Голова фахової атестаційної комісії підсумовує результати і оголошує оцінки.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники за профілем.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До здачі вступних випробувань допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за ОР «Магістр» (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) і отримали диплом.

Під час фахового вступного іспиту до аспірантури здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності Н2 Тваринництво повинні показати рівень теоретичних знань з основних розділів фундаментальних дисциплін.

Вступник до аспірантури (ад'юнктури) за спеціальністю Н2 Тваринництво має продемонструвати такі компетентності:

- знання основних зоотехнічних законів і закономірностей;
- оперувати знаннями з технології виробництва і переробки продукції тваринництва;
- використовувати сучасні технологічні методи і прийоми для підвищення продуктивності тварин і економічної ефективності виробництва продукції;
- застосовувати основні зоотехнічні закони і закономірності та вміти ними оперувати;
- визначати сучасні проблеми тваринництва і знаходити обґрунтовані їх рішення;
- обґрунтовувати основні прийоми і методи інтенсивного ведення галузі тваринництва в умовах малих ферм та промислових комплексів;
- володіти методами прогнозування, удосконалення та оптимізації технологічних процесів у тваринництві.

3. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем «Доктор філософії» за спеціальністю Н2 Тваринництво, спрямована перевірити рівень підготовки студентів за освітнім рівнем магістр, висвітлює питання основних курсів, зазначає вимоги до відповідей вступників.

Фахові випробування для вступу на здобуття ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю Н2 Тваринництво включають наступні дисципліни:

Технологія виробництва молока і яловичини
Технологія виробництва продукції свинарства
Технологія виробництва продукції вівчарства
Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва
Конярство
Годівля сільськогосподарських тварин і технологія кормів
Розведення та селекція сільськогосподарських тварин

4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Технологія виробництва молока і яловичини

1. Вплив різних факторів на молочну продуктивність сільськогосподарських тварин.
2. Породи великої рогатої худоби різних напрямів продуктивності.
3. Характеристика різних способів утримання молочної худоби.
4. М'ясна продуктивність тварин та методи її оцінки (на прикладі одного з видів сільськогосподарських тварин).
5. Зоотехнічний облік на молочних фермах та комплексах.
6. Технологія вирощування ремонтного молодняку великої рогатої худоби.
7. Технологія промислового виробництва молока.
8. Селекційно-племінна робота у скотарстві різних напрямів продуктивності.
9. Організація відтворення стада великої рогатої худоби різних напрямів продуктивності.
10. Спеціалізоване м'ясне скотарство.
11. Технологія доїння, первинна обробка та реалізація молока.
12. Технологія промислового виробництва яловичини.
13. Утримання великої рогатої худоби різних напрямів продуктивності.
14. Особливості виробництва молока на промисловій основі.

Технологія виробництва продукції свинарства

1. Системи утримання свиней.
2. Біологічні особливості свиней.
3. Реалізація свиней та переробка свиней.
4. Селекційно-племінна робота у свинарстві.
5. Породи свиней в Україні.
6. Господарсько-корисні ознаки свиней.
7. Конституційні особливості свиней різних виробничих типів.
8. Виробництво свинини в індустріальних спеціалізованих господарствах.
9. Годівля свиней.
10. Відгодівля свиней.

Технологія виробництва продукції вівчарства

1. Біологічні особливості овець різних напрямів продуктивності.
2. Вовняна продуктивність овець, її якість, методи оцінки.
3. Техніка відтворення овець.
4. Смушкова і овчинна продуктивність овець.
5. Селекційно-племінна робота у вівчарстві.
6. Техніка розведення овець.
7. Вовнова, м'ясна та молочна продуктивність овець.
8. Годівля і утримання овець за промислової технології виробництва.
9. Господарські особливості овець різних напрямів продуктивності.
10. Кормовиробництво у вівчарських господарствах.

Конярство

1. Біологічні особливості коней.
2. Утримання та годівля коней за промислової технології виробництва.
3. Тренінг коней.
4. Робочі якості, м'ясна і молочна продуктивність коней.
5. Селекційно-племінна робота в конярстві різного напряму продуктивності.
6. Вирощування коней за промислової технології виробництва.
7. Використання коней.
8. Біологічна та технологічна оцінка коней різних порід.

Годівля сільськогосподарських тварин і технологія кормів

1. Технологія заготівлі сінажу.
2. Методи оцінки поживності і якості кормів для сільськогосподарських тварин.
3. Класифікація кормів для сільськогосподарських тварин.
4. Технологія виробництва, заготівлі і збереження кормів.
5. Нормування годівлі сільськогосподарських тварин.
6. Зелені та грубі корми для сільськогосподарських тварин.
7. Концентровані корми та комбікорми для сільськогосподарських тварин.
8. Соковиті корми для сільськогосподарських тварин.
9. Режим, техніка і контроль годівлі сільськогосподарських тварин.
10. Методи оцінки поживності кормів.
11. Фактори, що впливають на поживну цінність кормів.
12. Класифікація кормів.
13. Технологія заготівлі сіна.
14. Технологія заготівлі силосу.

Розведення та селекція сільськогосподарських тварин

1. Інбридинг, умови і необхідність його використання, методи обліку.
2. Селекція в розведенні сільськогосподарських тварин.
3. Підсумки та перспективи одомашнення тварин.
4. Конституція, екстер'єр і інтер'єр тварин (на прикладі одного з видів сільськогосподарських тварин).
5. Зоотехнічні основи відтворення стада.
6. Вплив різних факторів на ріст та розвиток тварин.
7. Племінний підбір.
8. Методи розведення сільськогосподарських тварин (чистопородне, схрещування).
9. Акліматизація порід.
10. Конституція тварин, класифікація типів конституції.
11. Відбір і підбір сільськогосподарських тварин.
12. Оцінка і відбір плідників сільськогосподарських тварин.
13. Статеві і вікові групи тварин в стаді (на прикладі одного з видів с-г тварин).

14. Конституція тварин, класифікація типів конституції.

Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва

1. Біологічні особливості та продуктивність кролів.
2. Біологічні та генетичні особливості хутрових звірів.
3. Продукція кролівництва та хутрового звірівництва.
4. Промислова технологія виробництва продукції кролівництва.
5. Технологія відтворення поголів'я хутрових звірів.
6. Перспективи кролівництва як галузі в Україні та світі.
7. Породи кролів і селекційно-племінна робота в кролівництві.
8. Виробництво кролятини у дрібних фермерських та присадибних господарствах.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування обчислюються за шкалою від 100 до 200:

$$Р=П1+П2+П3,$$

де П1 – оцінка за перше питання (за школою 0-60);
П2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-70);
П3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-70).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1) правильність відповіді;
2) ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3) вміння користуватись засвоєним матеріалом.

6. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного екзамену. Для проведення вступного екзамену формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного екзамену ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного екзамену головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється засобами наочної інформації на веб-сайті ІТ НААН.

Екзамен проводиться у строки передбачені Правилами прийому до ІТ НААН.

На екзамен вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання, з тем, вказаних у програмі фахових

вступних випробувань. Вступник відповідає на них з попередньою підготовкою 2 години в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

При підготовці відповіді використовуються листи відповіді, які зберігаються після випробування в приймальній комісії.

Результати випробування оцінюються за 200-бальною шкалою за правилами вказаними в розділі «Критерії оцінювання вступних фахових випробувань» і відмічаються у «Листі усної відповіді». Рівень знань вступника за результатами екзамену записується також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами членів комісії. Відомість оформлюється одночасно з «екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії.